

MORAŠICKÝ

OBČASNÍK č. 63

POZVÁNKY

25. prosince 2018 se koná na Rychtě v Morašicích Štěpánská taneční zábava, hraje skupina Rytmik

18. ledna 2019 zveme všechny naše občany malé i velké na plavání do bazénu v Litomyšli, bazén je vyhrazen od 19.00 do 20.30 hod. pouze pro nás a vstup pro naše občany je zdarma

25. ledna 2019 pořádá na Rychtě Myslivecké sdružení Morašice Myslivecký ples, hraje známá skupina MIX, připravena je také myslivecká kuchyně

23. února 2019 Vás zveme na Rychtu na obecní ples, k tanci zahraje skupina Vepřo, knedlo, zelo. Pořádá Obec Morašice s TJ Sokol Morašice, občerstvení připraveno

O další akcích Vás budeme informovat průběžně místním rozhlasem a plakáty

Informace z úřadu

Pro rok 2019 byly schváleny poplatky za vodné a stočné. Za vodné byl poplatek stanoven na 34,- Kč/m³ a za stočné 26,- Kč/m³. Oba poplatky byly navýšeny o 1,- Kč/m³, důvodem je zejména zvýšení ceny energií a provozních nákladů. Poplatek za svoz domovního odpadu neboli za popelnice zůstal i pro rok 2019 zachován ve výši 400,- Kč. Skutečné náklady jsou sice vyšší, ale protože stále dobře třídíme komunální odpad, vrací se nám část peněz zpět a část je doplácena z rozpočtu obce.

Nová silnice Říkovice - Lažany

V polovině října proběhla rekonstrukce silnice mezi Lažany a Říkovicemi, která už byla v žalostném stavu a více než silnici připomínala tankodrom. Výsrava záplatami by to nevyřešila a tak se rozhodlo, že se udělá silnice celá a to pořádně. Na opravu byla získána hlavně zásluhou naší radní Hany Štěpánové milionová dotace z Pardubického kraje a opravu provedla firma Strabag z Vysokého Mýta. Novou dálnici D 35 u nás stále nemáme a dlouho asi mít nebudeme, ale po opravě této silnice se v Říkovicích jinak neřekne, než "dálnice Říkovice-Lažany".

Studánka U jezírka-U Silnice

Na začátku léta oslovila obecní úřad firma Toma Natura s výzvou, zda nemáme v obci nějakou studánku, která by si zasloužila renovaci, v soutěži Živé studánky by v případě výhry zaplatila náklady na opravu. Aktivitu se chopili říkovičtí s nápadem na opravu studánky U Jezírka (v soutěži pojmenované U silnice, protože správný název byl u pamětníků zjištěn až po přihlášení), která se nachází v lesíku pod Říkovicemi kousek od višňárenského rybníka. Protože o případné výhře rozhodovaly hlasy, které se posílaly přes internetové stránky, vypravila se ke studánce hromadná výprava z Říkovice a po jednom se fotili, protože hlasy s

fotografií byly za více bodů. Když už nás doháněl v soutěži Jarošov, proběhla druhá vlna focení. Fotografie si můžete prohlédnout na stránkách www.zivestudanky.cz. A vyplatilo se to.

Za Pardubický kraj jsme vyhráli!! Bylo rozhodnuto o úpravách studánky a proč dávat práci někomu cizímu, když máme mezi sebou hodně šikovné spoluobčany. Kamennou klenbu ve tvaru kapky vody, korýtko, nášlapnou desku a schody vytvořil kameník Jindra Jána z Morašic, lávku a informační desku Vlasta Krýda z Říkovíc. Zaměstnanci obecního úřadu Morašice upravili přístup ze silnice.

Slavností otevření studánky plánujeme na jaro, termín bude upřesněn. Ale už teď se můžete ke studánce vydat na procházku.

-kr+pj-

Co se od posledního článku událo v Říkovících

Recesní 1. máj

Jakmile skončil druhý ročník, už jsme přemýšleli, do čeho se zase oblékneme. A tak Marcelku Nováčkovou napadla spartakiáda. A když si to vymyslela, tak nám musela ušít úbor nebo někde sehnat. Zkoušku na nácvik jsme měli zase jako vždy na poslední chvíli, děti se pod vedením Terči připravili pečlivě, vyrobily si i transparenty. Úbory si děti povypůjčovaly nebo je Marcelka upravila. Opět jsme se sešli nahoře na hřišti, pozvali jsme fotografa p. Hendrycha, aby nám to zdokumentoval a že bylo co. Ze SSSR dorazil i soudruh Lenin, kosmická stanice se psem Lajkou, dále hokejový tým Dynamo Pardubice, řezník Krkovička. Průvod byl zakončen stavením máje. Občerstvení zajistili místní hasiči a hasičky. Opět se nám to velmi vydařilo.

Kabrňák + kácení máje

I letošní ročník kabrňáku se opět vydařil. Běhání do schodů nás baví a užijeme si u toho spousty legrace. Všichni se těšíme na medaile a sladkou odměnu. Po kabrňáku následuje kácení máje s posezením u školy.

Prázdniny

Určitě jste si všimli, že přes prázdniny děti natíraly zábradlí a vyplely břeh pod hasičárnou. Díky krásnému teplému létu se nepodařilo všechno dokončit, takže příští prázdniny zase budou pokračovat. Hřiště uprostřed vsi bylo skoro každý den v obležení, děti chodily hrát florbal, fotbal i nohejbal a ty menší zase řádily na prolézačkách.

Rozloučení s prázdninami

Dětský den probíhal v duchu „Havaje“ Pro děti jsme vymysleli tematické soutěže. Děti míchaly koktejly, hledaly perly, po chuti poznávaly ovoce, naučily se havajský tanec, který jsme si na závěr všichni zatančily. Petra Šimková nám namalovala kulisy do fotokoutku, který zpestřil celé odpoledne nejen dětem, ale i dospělým. Ochutnali jsme netradiční koktejl od Kočích z nového sídliště, který nám velmi chutnal. Večerní posezení s havajskou výzdobou obohatil František Levý živou hudbou.

Svěcení zvonu a posvícenská mše

7. října 2018 při slavení posvícenské mše v kapličky byl posvěcen nový zvon, který dostal jméno František. Zvon byl odlit ve zvonařské dílně paní zvonařky Leticie V. Dytrychové v Brodce u Přerova. Velký dík patří i Pavlu Kuřovi, zkušenému zvoníkovi z Čisté, který nám nejvíce pomáhal s objednááním a zařizováním všeho potřebného k výrobě zvonu. Úpravu ve věžičce a přípravu pro montáž zvonu zase zařídili Josef Jareš st. a Vlastik Krýda. Zároveň se nechaly odlít zmenšeniny zvonu, jako upomínku na tento den. Nový zvon František vystřídal

starý železný zvon, který byl už ve špatném stavu, ale obci posloužil 100 let. Původní zvon byl za války v r. 1917 sňat a zrekvírován. Na nový zvon se složili převážně občané Říkovice a obec Morašice. Poprvé na nový vysvěcený zvon zazvonil kněz P. Zdeněk Mach a pan starosta Karel Rajman. Následně byl zvon vyzdvihnut do věže kapličky, kde se po upevnění poprvé rozhoupal a zazvonil. Při každém zazvonění si budeme moci vzpomenout třeba na pana faráře, který u nás působil – na Františka Beneše. Poté se většina přesunula k bývalé škole, kde pokračovalo posvícenské posezení s hudbou Františka Levého. Současně proběhla v budově školy vernisáž maleb Josefa Černého z nového sídliště. Kresby se všem moc líbily, ani nevíme, jaké talenty mezi sebou máme. Počasí nám přálo, byla to krásná událost pro celou obec, která se jen tak opakovat nebude, třeba až zase za 100 let...

Měli jsme naplánováno, že poprvé bude zvonit náš nový zvon na státní svátek 28. října, ale nepodařilo se namontovat mechanické zařízení, tak v poledne zazvonil manuálně Pepik Jareš ml.

11. listopadu také zazvonil v 13.30. Tento termín vyhlásila vláda ČR celostátní symbolické uctění památky padlých v první světové válce.

Montáž zařízení proběhla 20. listopadu 2018 v odpoledních hodinách. Práce nebyla jednoduchá, ve věžičce je málo místa, tak museli chlapi vylézt na střechu kapličky. Vše se ale podařilo a v osm hodin večer bylo hotovo. Proto od středy 21. listopadu 2018 v Říkovicích už zvoní zvon každý den v 12 hod "Anděl Páně" a navečer v 18 hod "klekání".

Oslavy k 100 výročí vzniku Československa

27. října jsme se sešli skoro všichni na novém sídlišti, kde jsme se ostužkovali trikolorou. Naši sousedé z nového sídliště nám připravili výborné občerstvení. Bylo to od nich moc milé překvapení. Jsme moc rádi, když se zapojují do obecních akcí. Počasí nám moc nepřálo, ale účast byla hojná. Lípu jsme vysadili na konci sídliště, kde je obecní pozemek, který je potřeba pěkně upravit, ale to snad příští rok napravíme. Při výsadbě hasiči drželi čestnou stráž a zazpívala se státní hymna. Lípu nám darovala paní Ing. Renata Břeňová z firmy Garden Servis (majitelka domu Ladika Lenocho). Tímto jí moc děkujeme. Cedulku s označením dne výsadby nám udělá Hanča Vrbicová. Lampiónový průvod prošel vesnicí. U školy jsme uctili památku padlých vojáků z 1. světové války. Hasiči položili k pomníku věnec, který nám udělala Petra Šimková, a zapálili svíčku. Po vyslechnutí československé státní hymny následoval ohňostroj. Poté se většina přesunula do bývalé školy, kde bylo připraveno občerstvení. K 100. výročí byl připraven krátký dokument o Říkovicích. Materiály na tento dokument byly sesbírány od místních občanů, za což jim moc děkujeme. Sešlo se nám jich něco kolem 1 300 ks fotografií. Vybrali jsme nejdůležitější události za posledních 100 let v Říkovicích a z nich byly vytvořeny nástěnky na chodbě. Dokument sklídil velký potlesk, děkujeme Terče Jarešové za jeho přípravu.

Tento víkend probíhal také u Vrbiců premiérový výpal v jejich nové peci, proto jsme museli v pozdních večerních hodinách na exkurzi. Poprosili jsme Hanču, aby nám něco o tom napsala:

„Pamatujete na hrnečky z babiččiny poličky? Malované džbánky? Vyráběly je staré hrnčířské rody, pěkně postaru pálené dřevem... A protože jsme zapálení pro poctivou řemeslnou výrobu a nenarodili jsme se do žádného takového hrnčířského rodu, rozhodli jsme se založit tuto tradici v naší vsi na zelené louce... Tedy, spíše na pořádném základu... Vše se točí kolem naší nově postavené vysokožárné pece pro výpal keramiky dřevem, kterou jsme o posledním říjnovém víkendu poprvé vypálili a o týden později slavnostně otevřeli za velké účasti místních i přespolních (děkujeme za návštěvu). Výpal trval 36 hodin a z pece jsme vylovili spoustu příjemných překvapení, ale i technologických oříšků, které ještě čekají na rozlousknutí... Další výpal byl 3. - 4. prosince., vykládka pece byla v sobotu 8. prosince - již ne

s takovou slávou, ale kdyby vás přeci jen zajímalo, co se urodilo, klidně se tu za námi zastavte, rádi vás přivítáme.“

Příjemný čas předvánoční přejí Hanka a Vojta Vrbicovi, Říkovice č. p. 50

K tomuto výročnímu datu a k akcím, které proběhly u nás a v Litomyšli, složil Petr Kovář verše. Že nevíte, kdo je Petr Kovář. Bydlí s rodinou v Litomyšli a u nás v Říkovicích mají chalupu. Anebo jste někdy nad hlavou viděli balón s litomyšlskou lilií, tak to je on. Když se zmínil, že si jen tak pro radost skládá básničky a že složil i k tomuto datu, tak jsme ho požádali o zveřejnění do našeho občasníku.

28. ŘÍJEN 2018

Je sobota

Tak trochu uplakaná

Kapky po oknech stékají

Lidé však radostí skákají

skončila robota

Pojďme slavit do ulic

Rozsvíťme lampióny

Zapaľme svíci milióny

Vylezme ze svých popelnic

Jenž na čtyřech kolech nás kamsi vlečou

Vždyť vzpomínáme na vznik republiky

Slzy dojetím tečou

Scházíme se v Říkovicích, Litomyšli i v Praze

Je nám dobře skvěle blaze

Jak hrdličkám když dělají cukřblíky

Na Bělidlech politici pronáší vznešené řeči

Podobající se českému folklóru

Či jakému si zvláštnímu skeči

Záhy na to však rozsvěcí Ciglerovu trikolóru

Doprovázející potlesk všech přítomných osob s dojetím

Vždyť trikolóra je v den oslav vzniku republiky tím nejlepším pojetím

V říkovické škole to hučí taky

Spouští se premiéra dokumentu

Vše se zklidní do momentu

Než objeví se první motta

Za nimi pak dobová fota

Je jich hodně je jich mraky

Výkřiky a burácení nyní zní sálem

Promítání přestává jít málem

Když vidíme babičky s šátky a dědy s fraky

Silné jsou emoce

Terezce patří ovace

Které sklízí jak zralé ovoce

Den na to v den stého výročí

Se nám opět hlava zatočí

*Z atmosféry při otvírání muzea tisku
Na stěnách visí Masaryk a Havel
Vše ztichne když zazní hymna a pak povel
Pro úvodní řeč když v Praze vítají Kisku
My však aplaudujeme Tupcovi a Glosrovi
Kteří všem překážkám navzdory
Lorencovu patentní tiskárnu dnes spouštějí.*

Petr Kovář

Rozsvěcení vánočního stromu v Říkovicích

A opět nám začíná advent. V předvečer první adventní neděle a to v sobotu 1. prosince jsme rozsvítili náš říkovický vánoční stromeček. Počasí nám prálo, ráno totiž napadlo trochu sněhu a utišil se i vítr. Přípravy začaly už ve 14 hod. - chystání stánků s občerstvením, instalování ozvučení.

Večer zahájil pan starosta. Po úvodním přivítání předal slovo litomyšlskému sboru Vlastimil, který nám zazpíval krásné vánoční písně a koledy. Po jejich vystoupení se připravily říkovické děti, které pod vedením Terezy Jarešové natrénovaly krásné vánoční písničky. Opět se jim to moc povedlo, sklidily velký potlesk. K poslechu a na zahřátí jsme připravili vánoční svařák, grog, čaj a výborné cukroví, které napekly maminky a babičky z Říkovic. Opět byly k prodeji říkovické perníčky, které nám nazdobily paní Hauptová a paní Tobiášková. Svazeček jmelí pro štěstí byl přichystán pro každého. Teplé občerstvení bylo zajištěno v bývalé škole, kde se podávala krutí polévka a grilovaný plátek pod vedením Vendy Tobiáška. Hasiči nám k tomu točili pivo. Pro velký zájem jsme opět zhlédli dokument 100. let v Říkovicích. Tento sváteční večer se nám opět velmi vydařil, cukroví bylo výborné, jídlo i pití také. Tímto bychom Vám chtěli poděkovat, že jste se přišli podívat a přispěli k navození příjemné předvánoční atmosféry.

Děkujeme všem, kdo se podílíte s přípravami na akce v Říkovicích. Věříme, že v těchto akcích budeme i nadále pokračovat.

A ještě něco milé dámy!!

Ano vy, Vy, co se pachtíte s předvánočním úklidem!

Uvědomte si, že 24.12. chodí Ježíšek! Ne kontrola z hygieny

-JNJ-

Projekt AQUARES, aneb voda nad zlato

V médiích celé léto hlásili předpovědi počasí ve stejném duchu: „Čeká nás krásný slunečný týden beze srážek.....“ Pro mne teplomila to znělo lákavě. Ale někde v hlavě mi už začínal zvonit poplašný zvoneček. Celý život žiji na venkově, přírodu mám na očích a vím, že toto nedeštné počasí není dobré.

Strádá drobná vegetace, tráva roste málo, stromy trpí nedostatkem vláhy a v lesích na suchem oslabených stromech řadí kůrovec. Ovoce narostlo kupodivu mimořádně ve velkém množství, ale díky množství plodů a suchu, byly plody malé. Lidem vysychají studny. Tento fakt extrémně teplého a suchého léta nás všechny musí definitivně vyburcovat k smysluplným činům a postupům k ochraně vody. Je zapotřebí i mezinárodní celoevropská spolupráce. Není už na co čekat.

VODA nad ZLATO, to už hodně lidí tuší a někteří lidé ví..... 6. listopadu 2018 bylo

v Pardubickém podnikatelském inkubátoru (P-PINK) první setkání klíčových aktérů projektu **AQUARES**, financovaného z programu Interreg Europe. Jedná se o nadnárodní projekt konsorcia 10 partnerských organizací, ve kterém je za Českou republiku partnerskou organizací Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje. AQUARES je zaměřen na vodohospodářství a na opětovné využití tzv. šedé vody. Dalo by se o tom napsat hodně. Zjednodušeně to znamená spolupráci různých organizací a lidí, kteří na základě dobré praxe a zkušenosti utřídí všechny vědomosti a nápady o tom, jak s vodou neplýtvat a opakovaně ji využít. O zadržování vody v krajině a o všem, co bude dobré pro přírodu a tím pádem i pro nás lidi. Pardubický kraj převzal nad projektem záštitu.

Oficiální zahájení projektu bylo 1. 6. 2018, ukončení první fáze bude 31. 5. 2020. Celkem proběhne 6 setkání, každý semestr jedno. Mezi tím budou všechny dostupné informace odborníky rozpitvány, analyzovány a zpracovány do výstupů. Do hlavní cílové skupiny projektu patří veřejná správa a orgány zodpovědné za hospodaření s vodami, soukromé společnosti hospodařící s vodou nebo společnosti, které mohou recyklovanou vodu využívat a také univerzity a výzkumná centra.

Na projekt byly Regionální rozvojovou agenturou Pardubického kraje získány peníze ve výši 143.860 Eur, z toho je 15% spolufinancování.

A nyní soutěžní otázka, na kterou mi můžete poslat krátkou odpověď: „**Co je to šedá voda?**“ Odpovědi pošlete na e-mail: hana.stepanova@pardubickykraj.cz do středy 19.12. 2018 včetně. Každý, kdo odpoví správně, dostane malý dárek, každý 10. soutěžící obdrží dárek větší. O vyzvednutí cen budete vyrozuměni e-mailem.

Mgr. Hana Štěpánová, radní Pardubického kraje
pro regionální rozvoj, evropské fondy a inovace

A ještě něco ze starých vánočních pranostik - co přinášelo štěstí a smůlu

Dříve se věřilo, že když na Štědrý den budou lidé dělat některé aktivity, přinese jim to štěstí anebo smůlu. Před půlnoční mší se nesmělo šít a plést, znamenalo to, že by myši ušité dílo zničily. Také se nesmělo na Štědrý den prát prádlo, přineslo by to neštěstí a smůlu do rodiny. Štěstí naopak přineslo, když se 25.12. upekla chleba a v ten samý den slepice snesla vajíčka - měla prý kouzelnou moc. Pokud vyšel Boží hod na úterý, což je letos, lidé se mohli těšit na velkou úrodu vína a obilí

-kr-

Všem spoluobčanům přejeme krásné vánoce a v novém roce pevné zdraví, štěstí, radost v kruhu rodiny a přátel, ale také mnoho úspěchů v pracovním a osobním životě.

Obec Morašice

Periodický tisk územního samosprávného celku, vydává Obec Morašice, sídlo 569 51 Morašice 96, IČ: 00277029. Náklad 280 výtisků. Vydáno 13. 12. 2018.